

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	583/11			
Rodzaj zdarzenia:	WYPADEK			
Data zdarzenia:	5 czerwca 2011 r.			
Miejsce zdarzenia:	lotnisko EPRP			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	szybowiec SZD-42-2 Jantar 2B			
Dowódca SP:	pilot szybowcowy			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	-	-	1
Nadzorujący badanie:	Maciej Lasek			
Podmiot badający:	PKBWL			
Skład zespołu badawczego:	nie wyznaczano			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	INFORMACJA O ZDARZENIU[RAPORT]			
Zalecenia:	NIE			
Adresat zaleceń:	NIE DOTYCZY			
Data zakończenia badania:	09.09.2016			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 05.06.2011 r o godzinie 12.01 wystartował zespół samolot-szybowiec. Start był wyłożony na kierunku 17. Pilot szybowca miał zostać wyholowany na termikę. Start przebiegał prawidłowo. Na wysokości około 100 m nad poziom lotniska pilot samolotu holującego wykonał pierwszy zakręt w lewo, a po chwili drugi zakręt również w lewo. Wg relacji pilota szybowca w tej fazie lotu holowanego była znaczna turbulencja i okresami dało się odczuć silne duszenia które powodowały brak wznoszenia zespołu, a wg relacji pilotów nawet jego opadanie. Pilot szybowca widząc utrudnione wznoszenie, podjął decyzję o wyczepieniu się po drugim zakręcie w lewym kręgu (około 1 km od skraju lotniska) i lądowaniu na lotnisku z wiatrem. Wcześniej na skutek zluźnienia liny napręzał linę poprzez uchylenie hamulców aerodynamicznych. Po wyczepieniu pilot szybowca postanowił kontynuować lot do lotniska, jednakże na skutek zdenerwowania nie zauważył otwartych hamulców aerodynamicznych, które spowodowały

znaczące zmniejszenie doskonałości szybowca. Pilot widząc, że nie dojdzie do lotniska, postanowił lądować na łące przylegającej do lotniska. Na skutek zahaczenia prawą końcówką skrzydła o drzewo owocowe nastąpił cyrkiel, który spowodował obrót szybowca o kąt około 110°. W momencie uderzenia o ziemię nastąpiło złożenie się podwozia głównego, wg oględzin uszkodzona została prawa końcówka skrzydła (dziura głębokości około 20 cm na skutek uderzenia w drzewko), skrzywiony zawias lotki prawego skrzydła, uszkodzone pokrycia statecznika poziomego prawej połówki (pęknięcia pokrycia).

Samolotem holującym był PZL-101 Gawron, zatankowany do pełna. Pilot samolotu holującego z ok. 30 godzinnym doświadczeniem w holowaniu na tym typie, prędkość holowania ok. 120 km/h. Szybowiec Jantar 2B, bez wody, po starcie pilot nie schował podwozia, planując zrobić to po wyciepieniu. Temperatura ok. 26°C, wiatr 3-4 m/s.

Pilot: mężczyzna lat 45, nalot ogólny 575 godz. 28 min., nalot samodzielny 523 godz. 31 min. W bieżącym sezonie lotniczym, do dnia wypadku, wykonał 3 loty w czasie 6 godz. 31 min. KWT ważne, badania lotniczo-lekarskie ważne. Miał uprawnienia do lotów na 9 typach szybowców w tym od 2007 na szybowcu Jantar std. Na szybowcu Jantar 2B wykonywał 2 lot w życiu. Poprzedni lot (tzw. laszujący) wykonał 21 maja 2011. Lot ten trwał 3 godz. 50 min.

Fot. 1 Widok miejsca wypadku

Fot. 2 Widoczne ślady obrotu w prawo i przesuwania się szybowca bokiem po trawie

Fot. 3-6 Uszkodzenia szybowca (zdjęcia przekazane przez Aeroklub PLL LOT).

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

Przeoczenie niezablokowania i samoczynnego wysunięcia hamulców aerodynamicznych po wyczepieniu, co znacząco pogorszyło własności aerodynamiczne szybowca, w wyniku czego pilot był zmuszony do lądowania w terenie przygodnym niezapewniającym bezpiecznego lądowania.

Okolicznością sprzyjającą było słabe wznoszenie samolotu holującego (ok. 1 m/s), co w połączeniu z silną turbulencją powodowało chwilowy brak wznoszenia, a nawet opadanie zespołu i miało wpływ na decyzję pilota o wyczepieniu.

Zastosowane środki profilaktyczne:

Po zdarzeniu przeprowadzono z personelem latającym odprawę dotyczącą postępowania w sytuacjach niebezpiecznych podczas holowania.

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja nie formułowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Maciej Lasek	<i>podpis na oryginale</i>